

<i>Raadsvergadering</i>	: 22 mei 2019
<i>Kenmerk</i>	: 2181010
<i>Afdeling</i>	: Ruimte
<i>Nummer voorstel</i>	: RV 19-20
<i>Agendapunt</i>	: 10
<i>Portefeuille</i>	: Liesa van Aalst-Veldman

Onderwerp:
Ondernemersfonds

Aan de gemeenteraad,

Voorstel tot besluit

In te stemmen met het ter beschikking stellen van € 20.000 voor de laatste fase van onderzoek en voorbereidingen voor het ondernemersfonds.

Inleiding

De Soester Zakenkring spant zich in om een gemeente breed ondernemersfonds te realiseren. Uw raad heeft op 28 maart 2019 een presentatie gehad over de werking van het ondernemersfonds door de projectgroep ondernemersfonds.

Dit ondernemersfonds heeft een aantal kenmerken. Het is een vrij besteedbaar fonds opgebracht door iedere gebruiker en/of eigenaar van zakelijk onroerend goed via de OZB. In de systematiek van het fonds kan ieder gebied en/of sector aanspraak maken op 'haar eigen geld' via zogenaamde trekkingsrechten. Zo beschikt ieder bedrijventerrein, winkelgebied of sector over een eigen budget waarmee collectieve voorzieningen en activiteiten kunnen worden bekostigd. Er is daarnaast ruimte om na te denken over een gemeente breed budget voor het financieren van Soestbrede activiteiten. Juist doordat er een solide en structurele financiële basis is, kunnen ook zaken met betrekking tot de langere termijn worden opgepakt. Van sfeerverlichting in de winkelcentra, parkmanagement op de bedrijventerreinen tot onderwijs-arbeidsmarkt projecten voor het onderwijs. Maar ook gezamenlijk kunnen investeren in toekomstbestendige energie-infrastructuur voor bedrijven door bijvoorbeeld collectieve inkoop en gezamenlijke energieopwekking et cetera. Kortom een ondernemersfonds biedt de ondernemers en verenigingen in Soest de mogelijkheid zich rond een aantal belangrijke thema's te organiseren, samen plannen te maken en te investeren in activiteiten die bijdragen aan een beter vestigingsklimaat

De oriëntatiefase als eerste stap in de verkenning naar de haalbaarheid van een ondernemersfonds is onlangs afgesloten. Nu kan de laatste fase van onderzoek worden ingezet. Pas nadat deze resultaten zijn opgeleverd zal het college besluiten of ze de gemeenteraad wil voorstellen om een ondernemersfonds in te stellen.

Beoogd resultaat

Alle voorbereidingen te kunnen treffen op grond waarvan de gemeenteraad eind 2019 kan besluiten om al dan niet in te stemmen met de oprichting van een ondernemersfonds per 1 januari 2020.

Argumenten

1.1 Uit de oriëntatiefase blijkt voldoende draagvlak aanwezig voor verdere uitwerking en voorbereiding van het ondernemersfonds

De projectgroep ondernemersfonds heeft diverse gesprekken gevoerd met georganiseerde en niet-georganiseerde ondernemers in Soest, diverse maatschappelijke organisaties en met vertegenwoordigers van verschillende al functionerende ondernemersfondsen. Er zijn presentaties gegeven tijdens bijeenkomsten waar leden van de diverse bestaande georganiseerde verbanden aanwezig waren. Met diverse besturen zijn gesprekken gevoerd, waaronder De Soestdijkse Grachten, Ondernemers Soesterberg, Van Weedestraat, Soest-Zuid, de welzijn- en cultuursector en Koninklijke

Horeca Nederland. Ook zijn Soest Netwerkt en de Ondernemersladder aangehaakt en actief betrokken via de regiegroep.

Men heeft interesse in het fonds en er wordt positief kritisch op gereageerd. Niet zelden wordt ook de noodzaak gevoeld. Men ziet graag de free-riders aangepakt. De zelfstandige financieringsbasis wordt als positief gezien om zelf gezamenlijk dingen te organiseren. Besturen denken na over bestedingsmogelijkheden en gaan met hun achterban in gesprek.

1.2 Door in te stemmen kan het verdere onderzoek en voorbereidingen worden uitgevoerd

In de volgende fase wordt onderzocht hoe groot het draagvlak voor het instrument ondernemersfonds is. Daarbij wordt goed onderzocht wat de effecten zijn voor onder andere de maatschappelijke organisaties die afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidies. Ook zal duidelijk worden welke activiteiten bij het fonds worden neergelegd en welke gemeentelijke taken niet worden overgedragen. Ook wordt onderzocht wat de bijdrage door de gemeente aan het fonds is, gezien het eigen gemeentelijk vastgoed. Tenslotte is voor het fonds een professioneel fondsmanagement nodig. Om deze reden worden voorbereidingen getroffen voor een concept convenant en intentieovereenkomst.

1.3 Tussen het onderzoek en het mogelijk instellen van het ondernemersfonds is beperkte tijd

De eventuele introductie van een ondernemersfonds kent verschillende stadia: I Oriëntatiefase (afgerond), II Besluit om € 20.000 ter beschikking te stellen (22 mei 2019), III fase van onderzoek en voorbereiding, IV Eventueel besluit college en raad voor instemming (september – oktober 2019) en uiteindelijk de V Implementatie (besluit december Belastingverordening 2020).

Het instellen van het ondernemersfonds gaat gepaard met een verhoging van de tarieven van de OZB voor niet-woningen. Deze moet ingaan op 1 januari aan het begin van het kalenderjaar in verband met deze OZB wat een algemene belasting is die de gemeente jaarlijks kan vaststellen. Dit moet bekrachtigd worden door middel van de vaststelling van een raadsvoorstel Belastingverordeningen 2020 aan het eind van 2019. Uit voorgaande blijkt dat uitstel van besluitvorming betekent dat de introductie van het ondernemersfonds niet per 1 januari 2020 van start kan gaan.

1.4 Ondernemers hebben aan eerste fase meebetaald

Voor de oriëntatiefase als eerste stap in de verkenning naar de haalbaarheid van een ondernemersfonds, hebben de ondernemers 50% van de kosten gedragen.

Kantttekeningen/risicobeheersing

1.1 Inzet instrument ondernemersfonds nog niet zeker

Nog niet alles is duidelijk over het instrument ondernemersfonds. Het college heeft in deze fase nog niet voldoende inzicht in het draagvlak voor en de consequenties van de inzet van dit instrument in de gemeente Soest. Ook moet nog onderzocht worden wat de OZB verhoging van de niet-woningen betekent voor de gemeentelijke begroting. Daarvoor is de volgende fase dan ook nodig. In een brief aan de projectgroep ondernemersfonds heeft het college aangegeven een voorbehoud te maken of ze de gemeenteraad een voorstel voorlegt om in te stemmen met het ondernemersfonds.

1.2 Het gevraagde budget is een voorschot

Indien het Ondernemersfonds daadwerkelijk per 1 januari 2020 wordt opgericht, dan zullen de kosten die in 2019 zijn gemaakt voor het haalbaarheidsonderzoek gekort worden op het ondernemersfonds in 2020. Enkel als de raad in oktober 2019 niet instemt met het oprichten van het ondernemersfonds, betaalt de investering zich niet terug.

1.3 Eerder is het niet gelukt om een BIZ te starten

De Bedrijven Investeringszone (BIZ) is een instrument wanneer ondernemers in een afgebakend gebied een plan hebben en een tijdelijk werkbudget nodig voor maximaal 5 jaar. In 2010, 2016 en eind 2017 is de gemeente Soest gevraagd om een Bedrijven Investeringszone (BIZ) te realiseren. Wegens het ontbreken van voldoende draagvlak (minder dan twee derde van de ondernemers die gestemd hebben) onder de ondernemers heeft de gemeenteraad besloten om geen BIZ te starten.

De problemen die ondernemers met de BIZ wilde oplossen (tegengaan van freeriders, teruglopende ledenaantallen en inkomsten) zijn echter niet verdwenen. Dat heeft ondernemend Soest doen nadenken over alternatieven. In dit geval over een wezenlijk ander instrument, het gemeentebrede ondernemersfonds.

Aanpak/uitvoering

De regiegroep heeft haar proces zo ingericht dat na beschikbaar krijgen van het budget, aanvullend onderzoek en verdere voorbereiding mogelijk is. Indien de raad instemt zal een vaststellingsovereenkomst worden opgesteld waarin wordt vastgelegd dat de voorbereidingskosten van € 20.000 door de ondernemers wordt terugbetaald na instelling van het ondernemersfonds. Het college zal zorg dragen voor de ondertekening en de verdere borging hiervan.

Communicatie

Na besluitvorming door de raad wordt de projectgroep geïnformeerd.

Evaluatie en verantwoording

Niet aan de orde.

Kosten, baten, dekking

De kosten voor het haalbaarheidsonderzoek bedragen incidenteel € 20.000 voor 2019. In de begroting is geen dekking opgenomen voor het onderzoek doen naar en het instellen van een ondernemersfonds omdat het in principe nieuw beleid betreft. Aan de raad wordt daarom gevraagd de kosten te dekken uit het begrotingssaldo. Als het ondernemersfonds wordt gerealiseerd, komt er in 2020 een incidenteel voordeel door € 20.000 op het fonds te korten als dekking van de gemaakte kosten in 2019. Indien er geen ondernemersfonds wordt ingesteld blijft er een incidenteel nadeel van € 20.000.

Referendabel ja/nee

Nee

Kernboodschap

De Soester Zakenkring spant zich in om ondernemersfonds te realiseren. Nu de oriëntatie is afgerond, is verder onderzoek nodig naar het draagvlak en de consequenties van het ondernemersfonds zodat daarna besloten kan worden of medewerking wordt verleend aan een ondernemersfonds in Soest.

Soest, 23 april 2019

Burgemeester en wethouders van Soest,
de secretaris,

de burgemeester,

Age Veenstra

Rob Metz